

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry LAUSUNTO
PL 510
00101 Helsinki

6.10.2021

EDUSKUNTA
Maa- ja metsätalousvaliokunta
mmv@eduskunta.fi

Viite: Lausuntopyyntö HE 146/2021 vp

**ASIA: HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLA VALTION TALOUSARVIOKSI VUODELLE 2022,
MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA (PL 30)**

MTK kiittää mahdollisuudesta lausua valtion talousarviosta vuodelle 2022 ja esittää lausuntonaan seuraavaa.

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan osalta on vuoden 2022 talousarviosta vaikea löytää mitään yllättävää, sillä kyseessä on jo päättäneen EU-ohjelmakauden maatalouspolitiikan toimeenpanon viimeinen vuosi. Lukujen vertailtavuutta vaikeuttaa muutaman momentin osalta niille tälle ja ensi vuodelle budjetoitu elpymisrahoitus (NGEU), jota voidaan käyttää myös tulevina vuosina. Tämä huomioon otettujen viljelijätukiin ja korvauksiin osoitetut määrärahat ovat muilta osin odotusten mukaisia.

Ottaen huomioon maatalouden suhdannetilanne talousarvion pääluokasta 30 puuttuvat kaikki tulevalle talvikaudelle tarvittavat kriisitoimenpiteet, sillä tällä hetkellä on menossa todennäköisesti maatalouden pahin kustannus- ja viljasatokriisi EU-aikana. Kustannusten osalta vastaava tilanne oli vuosina 2007-2008. Nyt kaikki vain tapahtuu ikään kuin pikakelauksella, sillä vielä heinäkuussa tilanne ei vielä ollut poikkeuksellinen. Viljasadon osalta vertailukohtaa haetaan jo legendaarista vuodesta 1987. Maatiloille myönnettävien maksuvalmiuslainojen valtiontakausten avaaminen ja sen vaatima Makeran pääomittaminen on esimerkki tällaisesta kriisitoimenpiteestä.

Hallitusohjelmaa vasten tarkasteltuna talousarviosta puuttuu erityisesti biokaasun ravinnekiertokorvauksen tai peltorakenteen kehittämisohjelman määrärahat, sillä mm. peltorakenteen kehittämisohjelmalle on hallitusohjelman mukaan käytettävissä rahoitusta vuosille 2021-2023 noin 5 milj. euroa vuodessa. Nyt talousarviossa sille esitetään 0,7 milj. euroa. Vastaavasti joutoalueiden metsitystukeen on budjetoitu 6 milj. euroa ja myöntämisvaltuutta on 8,2 milj. euroa. Joutoalueiden metsitystuen kysyntä on yllättänyt ja hankkeiden käynnistysvaikeuksien takia vuoden 2021 aloituksia siirtyy vuodelle 2022. Myöntämisvaltuutus ei tule todennäköisesti riittämään. MTK:n näkemyksen mukaan myöntämisvaltuutta pitäisi lisätä, jotta rahoitusta hakeneet ja hakuun tulevat kohteet voidaan käynnistää.

Tutkimuksen rahoituksen osalta kannatettavia ovat rahoituksen lisääminen turvepeltojen päästövähennystutkimukseen ja AgriHubin toiminnan rahoittaminen. Investointien tukemiseen varattavan summa

kasvu on kannatettava linjaus ja määräraha vastaa viime vuosien toteutunutta menekkiä. Tältä osin ongelma ja huoli on rakennuskustannusten erittäin voimakas nousu, joka todennäköisesti tekee kannattamattomia suurimmasta osasta suunnitelluista maatalouden investoinneista. Tältä osin maataloilla voikin olla edessä keskittyminen pieniin perusparannus- ja korjausinvestointeihin.

Helsingissä 6.10.2021.

MAA- JA METSÄTALOUSTUOTTAJAIN KESKUSLIITTO MTK RY

Juha Lappalainen
tutkimuspäällikkö